

Izdavač: Grafički kolektiv Beograd,
 Obilićev venac 27 • tel/faks: 2627-785 • tel: 3285-923
 e-mail: graficki@eunet.rs • www.grafickikolektiv.org
 Urednik: Ljiljana Ćinkul **Umetnički savet:** Branimir Karanović,
 Biljana Vuković, Dimitrije Pecić, Vladimir Veljašević i Jelena Jocić

Predgovor: Vesna Todorović **Prevod:** mr Marijana Matić
Fotografija: Predrag Ćile Mihajlović
Dizajn: mr Milena Vučković
Štampa: GC Interagent **Tiraž:** 250

ФИЛУМ

Milica Antonijević
 Galerija Grafički kolektiv, Beograd

Aqua permanens / grafike
 02-14. septembar 2013. godine

Okean života

Voda okeana, koji je obavijao Zemlju nakon Velikog praska, primordijalna je kolevka ćelijama svekolikog živog sveta. Preuzimajući agente iz atmosfere u vidu hemijskih elemenata, neophodnih za gradnju klica budućih živih organizama, postala je *Materia prima*, iz koje je sve na Zemlji nastalo. Uključujući i čovečanstvo. Znamo da svaki zemaljski gen, evolucijom određen da napusti svoju kolevku, dobro pamti svoje vodeno poreklo. Kodiranom igrom evolucije, klica Bića svesti, Čoveka, nadalje je dodatno darovana devetomesečnim blaženstvom vodene zaštite. Sa svrhom. U to vreme i na tom mestu se odvija njegova prva škola života, sa značajnim programom evociranja „uspomena“ na proces nastanka svoje prvobitne klice. Napuštajući sigurnost ove zaštite, Čovekova svest će iznova zaturiti najvažnije podatke o poreklu i sećanje na okean života, potiskujući ih u beskrajna prostranstva nesvesnog. Tamo za sva vremena ostaju neizbrisivo urezani, izranjajući volšebnim načinima i isključivo pod dejstvom duševnih, duhovnih, ili stvaralačkih napora.

* * *

Osveščena spoznaja okeanskog porekla Života prodrila je iz dubina nesvesnog Milice Antonijević, probudila uspavana sećanja i snažno struajući venama ove vrsne umetnice, otelotvorila se u temi vode, osnovnoj i neprikosnovenoj u svim vidovima njenog likovnog stvaralaštva – grafici, slikarstvu, crtežu. Milica predano temelji sva svoja likovna i semantička istraživanja na razduenoj misli o najvažnijem elementu, kao entitetu prokreativnog značaja i na prebogatoj strukturalnoj slojevitosti njegove hemije. Ovo promišljanje sa ozbiljnom težinom, izneseno u vidu obimnih i iscrpnih ikoničkih zabeleški o saznanjima, nalikuje osnovi za naučni rad. Ucelovljen, Miličin opus odista emituje složenost i temeljitost kakvog naučnog ustrojstva, što ni jednog trenutka nije izostavilo, niti potisnulo podjednako ozbiljnu kategoriju likovnog saopštavanja. Naprotiv.

The Ocean of Life

The water of the oceans which surrounded the Earth after the Big bang is the primeordial cradle of the cells of life of the whole wide world. By taking over the agents from the atmosphere in the form of chemical elements, necessary for the building of germs of the future live organisms, it became *Materia prima*, from which everything on the Earth came about, Humankind included. We know that every earthen gene, destined by the evolution to leave its cradle, remembers well its water origin. Coded by the evolution play, the germ of the Conscious Being – Man is further gifted by 9-month-long blessedness of the water protection. With a purpose. At that time and on that spot his first life schooling takes place, with an important program of memory „evoking“ the generation of the primal germ. By leaving the safety of this protection, Man's consciousness will once again forget the most important data about its origin and the memory of the ocean of coming into life of the primal germ, thus suppressing them to the vast space of the unconscious. They stay there for ever more permanently engraved, out usurfacing solely under the influence of the soul's, and only due to the spiritual or creative endeavours.

* * *

The perception of the oceanic origin of Life which is brought to consciousness by Milica Antonijević emerged from the depths of the unconscious, awoke the sleeping memories and by the strong surge in the veins of this exquisite artist, was embodied in the topic of water, the basic and unquestionable in all aspects of her visual artistic work – the graphic art, painting and drawings. Milica firmly places her artistic and semantic research on the diluted conception of the most important element, as an entity of procreative significance and an affluent structural multi-layeredness of its chemistry. This serious thinking through presented in the form of the comprehensive iconic notes about the findings, resembles the basis of some scientific

Takvu vrstu posebnosti ponajviše i ponajbolje očitavamo u Miličinom grafičkom opusu. Kao da na sastavne delove razlaže tzv. primordijalnu supu, ona iz lista u list, razigrano i maštovito urezuje likovne grafikone struktura, postavlja linijske i mrežne sisteme sveopšte genetike, sagledane moćnim unutrašnjim okom. Primernu doslednost likovnog jezika shvatamo kao ishod racionalizacije stečene obrazovanjem. Plod discipline uma, ovaj sloj ipak nije uspevao, a verovatno nije ni trebalo da sakrije tajanstveno dejstvo sila nesvesnog i priliv onih osobenih saznanja, poteklih iz njegovih dubina. Ovi uvidi su se iz Miličinog, pojedinačnog entiteta, prirodno i očekivano nadovezali na prebogatu iskustvenu predaju iz genetskog lanca predačkog kolektiviteta, oblikujući i definišući umetničin konačni organsko-mentalni kod. Probijanjem opne svesti i korišćenjem kanala imaginacije, Miličino nesvesno je uspešno odredilo čudesnu, ezoterijski orijentisanu poetiku njene umetnosti. Istovremeno, uticalo je na njeno istraživačko-analitičko usmerenje, ka vazda složenim nemirima „one-koja-želi-da-zna“.

Uistinu vidno obrazovana, Milica znalački koristi svoj bogati i dobro sistematizovani likovni jezik rasnog grafičara, sklonog svrsishodnom eksperimentu, da neprekidno, glasno postavlja pitanja stara kao vek – „ko smo, šta smo, odakle smo“ i odmah potom daje originalne i odrešite odgovore. Prepoznajemo ih u vidu simboličkih rešenja za uvide u duboka značenja vode kao metafore za život (*aqua vitae*), kao agensa za pročišćenje bića, ili za preobražajne procese ljudskog duha (*aqua permanens*), vode kao otelotvorenja ženskog principa i njegovog dvojakog staništa, i u ženi, i u muškarcu (*anima&animus*) – odlike vode koje namah upućuju na širok spektar raznolikih čovekovih iskustava u oblastima mitologije i religije, alhemije i psihologije, filozofije i nauke o prirodi.

Složenost njene zamisli se ne zadržava isključivo na strukturalnoj analizi vodenih jedinjenja. Iz naglašenog

work. Made into a whole, Milica's works truly mark the complexity of some scientific structure, which at no time left out or suppressed equally serious category of the artistic message. On the contrary.

Such type of exquisiteness can best be seen in Milica's graphic works. It seems as if she divides so called primordial soup into parts – from one work to the next she imprints visual graphics of structures, sets up linear and network systems of general genetics, seen by the powerful inner eye. We perceive the exemplary consistency of the visual expression as the result of the rationalisation gained by education. Being the result of the mental discipline, this layer has not been and probably should not have been successful in hiding the secret works of the powers of the unconscious and the influx of the special findings, stemming from its depths. These insights have from come from Milica's unique entity and naturally and expectedly entwined with the rich experience in knitting from the genetic chain of the genetic knitting collectivity, forming and defining the artist's final organic-mental code. By penetrating the skin of consciousness and by the use of the channel of imagination, Milica's unconscious has successfully determined the miraculous, esoterically oriented poetics of her art. At the same time, it influenced her research-analytical vocation to ever lasting peacelessness of „the one who wants to know“.

Truly highly educated, Milica deftly uses her rich and well systematised artistic language of a high level graphic artist prone to purposeful experiments, to continuously posing the questions out loud, the questions as old as the time – „who we are, what we are“ and provide the original and bold answers right after. We can see them in the form of symbolic solutions for the insights into deeper meanings of water as a metaphor of life (*aqua vitae*), as the agent for the purification of the soul, or for the changing processes of human spirit (*aqua permanens*), the water as the embodiment of the female principle and its double dwelling, both

grafizma geometrijski apstraktizovanog sveta vode-
nih molekula, povremeno iskrsavaju oblici današnjih
žitelja okeana, ali i svedene, plutajuće ljudske figure,
u liku ronilaca sa prepoznatljivom opremom. Uvek u
muško-ženskim parovima, koji se drže za ruke, i ori-
jentisani vertikalno, streme ka gore. Sugestivna aso-
cijacija na simbolično otelotvorenje Anime i Animusa
u uzajamnom progresu. Pojavno bezlični, svedeni na
oblik, Ronioci možda predstavljaju i tzv. Senku, ema-
naciju nesvesnog, odnosno projekciju iracionalnog
dela bića. Što sve zajedno ne zaklanja ni njihovu ve-
rovatnu ulogu veznika između preistorijske klice i sa-
vremenog Čoveka.

Grafike Milice Antonijević, sagledavane pojedinač-
no, nesumnjivo predstavljaju markantnu likovnu sen-
zaciju. Uverenja smo da zamisao umetnice nije bila
usmerena toliko ka njihovoj samostalnosti, već više ka
čvrstoj međusobnoj povezanosti u neraskidivu idejnu
i likovnu celinu. Iskazujući se na ovaj način u imanen-
tnom svojstvu graditelja, Milica je mudro oblikovala i
prikazala čitav jedan svet, koji svojom porukom pro-
vocira nova pitanja, svet koji, ma koliko ezoteričan i
introvertan, uspešno komunicira sa našom upitano-
šću, svet koji je, prvenstveno, odraz uspešne komuni-
kacije sa upitanošću svog stvaraoca.

Vesna Todorović

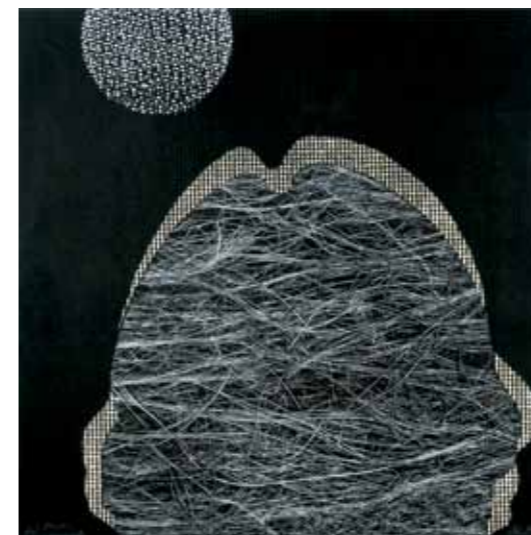
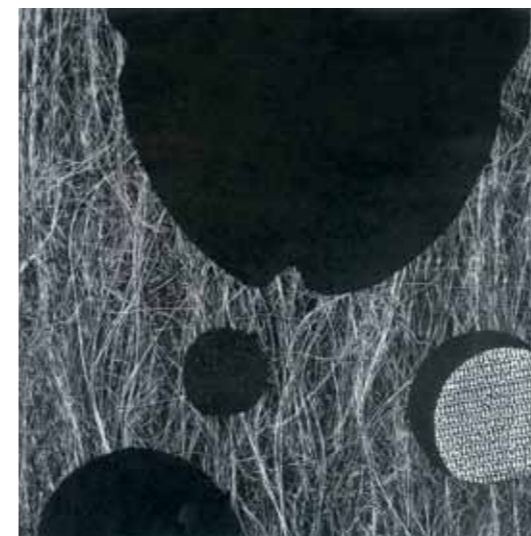
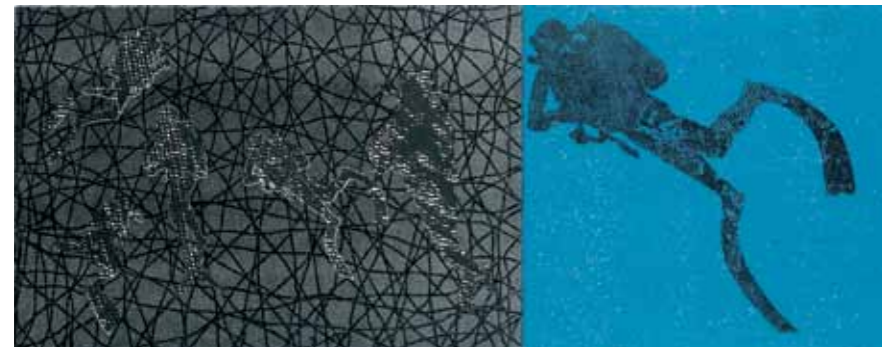
in the woman and in the man (*anima&animus*) – the
characteristics of water which right at the first glance
point to a wide range of versatile human experiences
in the sphere of mythology and religion, alchemy and
psychology, philosophy and the science of nature.

The complexity of her thought does not end with the
structural analysis of the water compound. The forms
of nowadays dwellers of the oceans surface at times
from the accentuated graphism and the geometrically
abstracted world of water molecules, but there are
also the simple, floating human figures, in the shape
of divers with the recognizable equipment. They always
appear in male-female couples which hold each other
by hands, and vertically oriented move up. The sug-
gestive association of the symbolic embodiment of the
Anima and Animus in the mutual progress. Shapeless
by appearance, reduced by simple shape, the Divers
perhaps represent also a Shadow, the emanance of the
unconscious, i.e. the projection of the irrational part
of the being. All of that does not prevent either their
probable role as a binding element between the pre-
historic germ and the modern Man.

The graphic works of Milica Antonijević, seen indi-
vidually present undoubtedly a marked visual artistic
sensation. We firmly believe that the idea underlying
them was not so much directed to their independ-
ence, but more to their inter-connectedness into the
unseparable artistic and ideal wholeness. Express-
ing herself in the imminent role of the builder Milica
wisely shaped and presented a whole world which by
their message provokes and poses new questions; the
world which no matter how esoteric and introvert it
is, successfully communicates with our questioning
nature, the world which is, above all, the reflection of
the successful communication with the questioning
nature of its maker.

Vesna Todorović

Milica Antonijević

Rođena 1973. godine u Kraljevu.
Diplomirala na Fakultetu primenjenih umetnosti i dizajna u Beogradu, odsek Primenjena grafika, atelje Grafika i knjiga, 1997. a magistrirala 2003. godine na predmetu Grafika na istom fakultetu.
Član ULUS-a od 1998. godine.
Docent na predmetima Crtanje i Slikanje na Filološko-umetničkom fakultetu u Kragujevcu.

Born in Kraljevo in 1973.
Graduated from the Faculty of Applied Arts and Design in Belgrade, at the Department of Applied Graphics, Studio, Graphic Works and Books in 1997, took her Masters degree in 2003 on the subject of Graphics on the same Faculty.
She has been the member of ULUS since 1998.
Assistant professor for the subjects of Drawing and Painting at the Faculty of Philology and Arts in Kragujevac.

e-mail: cikiliki@gmail.com

Samostalne izložbe / Solo Exhibitions:

- 1997. Beograd, Galerija FLU, Studenti generacije sa Radošem Antonijevićem)
- 2000. Vrnjačka Banja, Zamak Kulture, 3x10 - Antonijević, Stašević, Tilić
- 2001. Beograd, Galerija Zadužbine Ilije M. Kolarca, Grafike - Antonijević, Zarić, Dragutinović-Roccella
- 2002. Kraljevo, Galerija „Maržik“, Grafike - Antonijević, Zarić, Dragutinović-Roccella
- 2003. Beograd, Galerija Grafički kolektiv, Grafike
- 2003. Kraljevo, Francuska kuća „Jelena Anžuska“, Grafike
- 2007. Kragujevac, Galerija Studentskog kulturnog centra - „Mini art lavirint“, izložba grafika malog formata
- 2008. Šabac, Kulturni centar - „Mini art lavirint“, izložba grafika malog formata
- 2008. Novi Sad, Kulturni centar, Mali likovni salon - „Mini art lavirint“, izložba grafika malog formata
- 2008. Rim (Italija), Galerija Associazione culturale atelier „Imperdonabili“ - Grafike, Milica Antonijević i Gianluca Murasecchi
- 2010. Kragujevac, Gradska galerija „Mostovi Balkana“

- „Kolekcionar vode“, radovi na papiru
- 2011. Beograd, Galerija studentskog kulturnog centra Novi Beograd - „Kolekcionar vode“, radovi na papiru
- 2011. Kraljevo, Galerija „Maržik“ - „Kolekcionar vode“, radovi na papiru
- 2012. Niš, Art55 galerija - „Kolekcionar vode“, radovi na papiru
- 2013. Kragujevac, Mali likovni salon Narodnog muzeja - „U i oko vode“, Slike
- 2013. Niš, „Salon 77“ Galerije savremene likovne umetnosti - „Aqua permanens“, Grafike
- 2013. Beograd, Galerija Grafički kolektiv - „Aqua permanens“, Grafike

Nagrade (izbor) / Awards (selection):

- 1997. Nagrada iz fonda „Branko Šotra“, za najuspešnijeg diplomiranog studenta FPUd u Beogradu, školske 1996/97. godine
- 2002. Grand Prix za grafiku, II Novembarski salon, galerija „Maržik“, Kraljevo
- 2007. I nagrada za crtež na XIV izložbi crteža, Galerija Kulturnog centra Šabac
- 2008. I nagrada za grafiku na 52. oktoborskom salonu, Narodni muzej Šabac
- 2008. Otkupna nagrada za grafiku, Narodni muzej Šabac
- 2009. Nagrada za crtež na VII međunarodnoj izložbi „Žene slikari“, Kulturni centar Majdanpek
- 2009. II nagrada za crtež na IX Novembarskom salonu, galerija „Maržik“, Kraljevo
- 2011. III nagrada za grafiku na X Novembarskom salonu, galerija „Maržik“, Kraljevo
- 2012. Otkupna nagrada Ministarstva kulture Republike Srbije, Mala grafika, Galerija Grafički kolektiv, Beograd

Svi radovi nastali su u periodu 2010-2013.godine i realizovani su tehnikom visoke štampe.